

„Stabilizacja kryzysu“

Sprawozdanie Instytutu Konjunktury

Najważniejszym źródłem dla zorientowania się w przebiegu kryzysu są kwartalne sprawozdania Instytutu badania konjunktury gospodarczych i cen, które jakkolwiek coraz częściej podmaływane w sensie reżyserskiego wysuwania na front pewnych objawów, usuwania w cień innych, stanowią jednak materiał rzeczowy, a więc miarodajny. Obecnie PAT. ogłasza streszczenie ostatniego sprawozdania Instytutu, za IV-ty kwartał roku 1934.

W konjunkturze światowej — stwierdza sprawozdanie — oznaki poprawy były bardzo nieznaczne. Wyraziły się one tylko w mocniejszej tendencji cen i we wzroście obrotów handlu międzynarodowego, jednakże czynnikami hamującymi były w dalszym ciągu polityka gospodarcza Stanów Zjed., trwające dalej procesy deflacyjne w krajach bloku złotego, a także możliwość devaluacji niektórych walut, obok istniejącej nadal niepewności politycznej. Kryzys został całkowicie przełamany w niektórych tylko krajach, jak np. w Szwecji i Japonii; w Anglii sytuacja kryzysowa trwa tylko w przemysłach eksportowych, natomiast w przemyśle budowlanym i w szeregu innych gałęzi produkcji panuje ożywienie, wywołane polityką taniego pieniądza.

W Polsce rosną produkcja o-

siągnęły najwyższy poziom od roku 1932 (czyli od punktu najniższego napięcia kryzysu), ale z konsumpcją jest gorzej: w miastach wykazała ona w ostatnim półroczu pewien wzrost, na wsi zmniejszyła się, w związku z silną zniżką cen produktów hodowlanych i nabiału.

Na rynku pieniężnym zauważyć było można lekkie ożywienie w obrotach kredytowych i poprawę wypłacalności, ale w tempie przyrostu wkładów nie było żadnej istotnej zmiany; w dalszym ciągu rosną raczej wkłady oszczędnościowe (pochodzące częściowo z sum dotąd tezauryzowanych) mało natomiast rosną wkłady platne, będące wyrazem obrotów kredytowych życia gospodarczego.

Nadwyżka eksportu nad importem była wystarczająca dla zrównoważenia bilansu handlowego, na ożywienie wewnętrznego życia gospodarczego eksport nie wpływał. Ruch cen nie był jednolity, ceny artykułów rolnych nadal spadały. Samorządne procesy deflacyjne zostały zahamowane, ale istnieją jeszcze w dalszym ciągu znaczne dysproporcje cen i kosztów produkcji. Na rynku lokacyjnym dotychczasowa tendencja zwyżkowa kursów ulegała pewnemu załamaniu. Rentowność pożyczek państwowych jest jeszcze bardzo wysoka (11,5 proc.), co świadczy o nadmiernie wysokiej cenie w kredycie długoterminowym; również stopa procentowa na rynku pieniężnym nie wykazuje tego spadku, jaki powinien się odbyć ze względu na depresyjne ograniczenie produkcji i obrotów i stanowi przeszkodę dla podjęcia inwestycji przemysłowych.

Ogólny sens tych wywodów można ująć w popularną formułę: „kryzys stabilizuje się“. Tu trochę poprawy, tem dalsze pogorszenie, w rezultacie — jeśli o całokształt naszego życia chodzi — choroba trwa o natężeniu niezmienionym, a w niektórych dziedzinach nawet zwiększonym, jeśli pominiemy objawy, zupełnie w sprawozdaniu Instytutu (albo też streszczeniu PAT.) przemilczane, że tylko wymienimy np. wzrost bezrobocia.

Sledztwo w sprawie zabójstwa inż. Formisa

Wspólniczka morderców nie żyje

Dobili ją własni towarzysze

Praga, w styczniu.

(Korespondencja własna)

Sledztwo w sprawie zbrodni morderstwa dokonanej przez narodowo - socjalistycznych agentów z Niemiec na osobie niemieckiego emigranta, kierownika czar-

nej radiowej stacji nadawczej w Zahorzi pod Pragę, jest znacznie utrudnione. Sledztwo prowadzone jest nie tylko na miejscu zbrodni ale i w Pradze. Sledztwo postawiło w stan oskarżenia kelnera hotelu, w którym zbrodnia miała miejsce. Jak okazało się dopiero w dziesięć godzin po tragicznych strzałach zawiadomił on o wypadku właściciela hotelu i władze, aczkolwiek był prawie naoczny świadkiem morderstwa. Organa sledcze w pełni uświadamiają sobie tajemniczość całej zbrodni. Najaw wychodzą coraz to bardziej zagadkowe szczegóły, a dopiero rozwiązanie tych zagadek objaśni całkowicie zbrodnię.

Początkowo stwierdzono, że mordercy opuścili już granice Czechosłowacji dzięki opóźnieniom, zgłoszeniu zbrodni, a obecnie, w toku dalszego sledztwa wyłoniły się przypuszczenia, że jeden

z członków bandy terrorystycznej, mianowicie kobieta, która towarzyszyła zamachowcom ukrywała się dotychczas jeszcze na terytorium Czechosłowacji. Chodzi o Kersbachową, która według rekonstrukcji zbrodni prawdopodobnie zraniona została wystrzałem z rewolweru, przez inż. Formisa.

ELEGANCKA DAMA W AUCIE

Na drodze, łączącej Niemcy środkowe z Czechosłowacją w gminie Lowosice pełni służbę strażnik Böhm, który z upodobaniem czy też z gorliwości w swej służbie notuje sobie numery wszystkich samochodów przejeżdżających przed ten punkt graniczny. On też odznacza się doskonałą pamięcią; zapamiętał sobie nawet osoby, które samochodami przejeżdżały. Dzięki temu udało się stwierdzić ściśle, kiedy auto jechało tą drogą w kierunku Pragi. Strażnik zauważył też, że w aucie obok kierowcy siedzi elegancka dama.

To samo auto zatrzymało się w Lowosicach w nocy po wykonanej, ale jeszcze nie oznajmionej zbrodni, a szofer pytał strażnika Böhm o drogę. Böhm zauważył, że w samochodzie nie ma owej eleganckiej damy, która była tam w podróży w kierunku Pragi. Za uważył też, że mężczyzna, który poprzednio siedział w tylnej części samochodu, obecnie siedział obok szofera.

Na podstawie tych faktów można przypuszczać, że wspólnicy od prowadzili ranną do samochodu, czekającego w pobliżu, ale do Lowosic już Kersbachowa żywa nie dojechała. Na tej podstawie ślezą two snuje dalsze przypuszczenia. Kersbachowa mogła być przez zabójców Formisa zamordowana.

MORDERSTWO ZA NAGRODĄ

Lowosice oddalone są od miejsca zbrodni 104 km., czyli odległość tę trzeba przebyć autem w ciągu stu czterdziestu minut. Trudno więc przypuszczać, by mordercy mogli odszukać lekarza lub oddać Kersbachową pod opiekę lekarską. Nie można też przypuszczać, by zamachowcy pozostawili swą spólniczkę w Czechosłowacji, gdyż obawiali się o nagrodę, jaką im przyrzeczono. Gdyby bowiem Kersbachowa dostała się żywa w ręce czechosłowackich władz sledczych, nagroda nie zostałaby im wypłacona. Ze chodzi o morderstwo za nagrodę świadczą również to, że każdy z zabójców strzelał wprawdzie nabojami tych samych kalibrów, ale innej marki, aby dowiedzieć, że strzelał również.

O ile chodzi o wydanie morderców sądom czechosłowackim, trzeba skonstatować, że Czechosłowacja nie jest zobowiązana wydawać swych obywateli Niemcom. Tak samo jak Niemcy, Czechosłowacji. Wydany został jednak list gończy, lecz trudno przypuszczać, by Niemcy zastosowały się do wymagań listu gończego.

C. P.

Na łów, na łów — towarzyszu mój...

W wielkiem polowaniu w Białowieży

wziął udział p. Prezydent Rzplitej i premier pruski—Goering

Białowieża, w styczniu.

Polowanie w puszczy Białowieżskiej, to prawdziwa uczta dla myśliwego. Wiedział o tem premier pruski Goering, przybywając do Polski.

Olbrzymie przestrzenie leśne w Białowieży kryją w sobie mnogość wszelkiego rodzaju zwierzyń i ptactwa. Dzik, ryś, rógacz i wilki, nie licząc drobniejszej zwierzyń — wypełniają leśne przestrzenie puszczy białowieżskiej.

TROFEA MYŚLIWSKIE

Przez kilka ostatnich dni puszcza rozbrzmiewała głosami myśliwych, hukiem strażów i nawoływaniem trąbek myśliwskich. Polowanie reprezentacyjne, na które przybył p. Prezydent Rzplitej, zakończyło się w śróde popołudniu. Pogoda naogół dopisywała, toteż trofea były liczne. Ogółem na rozkładzie było: 19 zajęcy, 7 lisów, 1 rogacz, 4 rysie, 43 dziki.

P. Prezydent Rzplitej upolował jednego dzika i jednego kozła. Premier pruski Goering polował dwa dziki, jednego zaś zranił. W śróde, 30 b. m., dla premiera pruskiego urządzono specjalne polowanie na wilki. W tym celu osznurowano obszar puszczy, wynoszący około 120 ha., w którym znajdowały się dwa wilki. Premier pruski jednego wilka polował — jednego zranił.

CEREMONJA MYŚLIWSKA

Barwnym szeregiem ciągną z puszczy do pałacu furki i sanie chłopskie. Woznice na piersiach mają przyszyte olbrzymie białe, kwadratowe płachty, na których widnieją kolejne numery.

Sanie i wozy naładowane ludźmi i zwierzyzną. Służba wyładowuje trofea i składa je, segregując, na pomoście przed pałacem. Myśliwi znikają również w odrzwiach zameczku.

Wybuch w kopalni

10 górników zasypanych

MADRYT, 31.1. (PAT). W jednej z kopalń w Barmelo niedaleko Palencia (Stara Kastylja), nastąpił wybuch, który spowodował zawalenie się sztolni. 10 górników zostało zasypanych ziemią. 7 z nich zostało uratowanych, a dwóch zginęło. Dzieńszego górnik dotychczas nie udało się wydostać i istnieje słaba nadzieja uratowania go.

Powódź spustoszyła południową Bułgarię

SOFJA, 31.1. (PAT). Południowa część Bułgarii, a szczególnie miasto Haskowo, uleciała wskutek powodzi. Wiele domów zostało zniszczonych, a znaczna liczba uległa poważnemu uszkodzeniu, tak że mieszkańcy będą musieli je opuścić.

Szczególnie uleciały składy tytoniu, które znajdują się w dużej położonej części miasta. Jedna z wiosek, leżąca w pobliżu miasta Haskowo, została odcięta zupełnie od świata. Ofiar w ludziach dotychczas nie zanotowano.

Chwilę trwa obliczanie zdobyczy. Robi się ciemno. Naraz dookoła ułożonej zwierzyń wybuchają słup światła. To służba rozpalila jednocześnie osiem ognisk. Stosy karpiny, nasycone benzyną, palą się jasno i wesoło. Drwa trzeszczą...

MELODJE MYŚLIWSKIE

Koło ognisk zaczynają się gru-

lowania. Po raporcie, trębacz zagrali pieśń św. Huberta, a następnie cały szereg innych, starych pieśni myśliwskich. Na zakończenie trębacz odegrał „Pożegnanie panów myśliwych“.

Oryginalny ten ceremoniał myśliwski wywarł duże wrażenie na zebranych, a przedewszystkiem na premierze Prus, Goeringu, to też pozostał on długo przy ogniskach, rozprawiając o polowaniu.

Zbliżenie francusko-włoskie

Min. Laval przed senatem

PARYŻ, 31. 1. (PAT). Komisja spraw zagranicznych i komisja spraw kolonialnych senatu odbyły wspólne posiedzenie celem wysłuchania exposé ministra Laval na temat układów myśliwskich.

Jak podaje oficjalny komunikat, senat, Berenger, przewodniczący komisji spraw zagranicznych, w przemówieniu swem podkreślił, że układy rzymskie w ogólnie liczbie 9-ciu dzielą się na dwie wyraźne grupy, a mianowicie: 1) protokoły, dotyczące sytuacji europejskiej, a w szczególności Austrii i ugrupowań państw w Europie Środkowej; 2) traktat, likwidujący spór między Francją i Włochami, datujący się od czasu traktatu londyńskiego z r. 1915, w szczególności granic Libii, Erytrei, Somali i południa Włochów w Tunisie.

Pomimo to, iż te dwie grupy paktów łączą się razem w ogólną politykę francusko-włoską, s.n.

Berenger prosi min. Laval o ułożenie ich poruszenie i rozgraniczenie w swem przemówieniu.

Min. Laval uwzględnił to życzenie sen. Berengera i udzielił szczegółowych wyjaśnień w sprawie zbliżenia francusko - włoskiego zarówno w kwestjach europejskich, jak i w dziedzinie terytorjalnej i gospodarczej współpracy obu państw w Afryce. Min. Laval podkreśla, że układy, podpisane w dniu 7 stycznia w Rzymie, otwierają drogę do zawarcia ogólnej konwencji, zapewniającej panowanie terytorjalnej integralności i wzajemnej niezależności wszystkich państw, zainteresowanych w utrzymaniu równowagi w Europie naddunajskiej.

Niezależnie od tego minister określił również stanowisko, jakie Francja zamierza zająć w Londynie w czasie najbliższych rozmów.

Odezwa Hitlera

w drugą rocznicę objęcia władzy

BERLIN, 31. 1. (PAT). Kancelarz Hitler wydał odezwę do „narodu niemieckiego, oświadczając, że program, dla którego przeprowadzenia w chwili objęcia władzy żądał 4 lat, już obecnie w przeszło 2/3 został urzeczywistniony.

Zaden demokratyczny rząd świata — oświadcza kanclerz — nie może z większym zaufaniem i pewnością siebie oczekiwać wotum od swego narodu, niż rząd narodowo - socjalistyczny Niemiec.

Odezwa poczytuje za decydującą zasługę narodowych socjali-

stów, iż obudzili naród niemiecki do nowego życia i napełnili go nową siłą twórczą. Dalej wskazuje z naciskiem, że w służbie nowej idei stanęli obok członków partii narodowo - socjalistycznej żołnierze armii niemieckiej po siadającej najbogatszą tradycję.

Nawet dawni przeciwnicy narodowych socjalistów w Niemczech musieli z biegiem czasu zrozumieć swą omyłkę i pojąć, że narodził socjaliści urzeczywistniają, co było największą tęsknotą ich własnych serc, a mianowicie „Niemcy, oparte na honorze, wolności i dobrobycie społecznym“.

Wyrok w sprawie klauzuli złotej

dopiero 11 lutego

LONDYN, 31. 1. (PAT). „Financial Times“ powtarza przewidywania nowojorskiej Wallstreet, że decyzja najwyższego trybunału Stanów Zjednoczonych w sprawie klauzuli złotej nastąpi dopiero 11 lutego.

Ponieważ następny dzień — 12 luty — jest świętem narodowym, jako rocznica urodzin Lincolna, w dniu tym giełdy będą zamknięte.

Wydanie orzeczenia w dniu 11-go lutego popołudniu już po zamknięciu giełd ulatwi rządowi przeprowadzenie ewentualnych zarządzeń, koniecznych dla opamiętania sytuacji walutowej w razie nieprzychylnego dla prezydenta Roosevelta wyroku trybunału.

Podboje Z.S.R.R. w krajach polarnych

Pracuje tam 30 stacyj

MOSKWA, 31.1. (PAT). Dowódca ekspedycji „Czelusina“ prof. Schmidt zabrał na „Kongresie“ wśród burzliwych oklasków rozwój sowieckich obszarów arktycznych, zapowiadając już w roku bież. ustanowienie regularnej komunikacji lotniczej w całym sowieckim obszarze podbiegunowym oraz komunikację okrętową w obie strony po północnym

Oceanie Lodowatym, wzdłuż północnego wybrzeża Syberji i Rosji Europejskiej.

Na wybrzeżach i wyspach Oceanu Lodowatego pracuje obecnie 30 stacyj naukowych. W najbliższych dniach wylatują z Moskwy do okolic podbiegunowych znakomitej lotnicy Mołochow, Wodopianow i Farich.

Mrozy w Hiszpanji

pociągi zasypane śniegiem

MADRYT, 31.1. (PAT). W Hiszpanji w dalszym ciągu panują silne mrozy. Zanotowano już liczne wypadki śmierci wskutek zamrznięcia. Komunikacja kolejowa na kilku liniach została całkowicie przerwana

wskutek wielkich zasp śnieżnych. Utrzymanie ruchu pociągów w ramach rozkładu jazdy, szczególnie w północnej Hiszpanji, jest zupełnie niemożliwe.

Już 3,500 uchodźców

przybyło z Saary

PARYŻ, 31.1. (PAT). Do departamentu Mozy dotychczas przybyło 3500 uchodźców z Zakładów Saary.